

Edebiyat Kültür Sanat
raf

Editörler

Süveyda Güleç
Sevinç Beysun Sağar

Ön Kapak - Arka Kapak

Ahmet Öztürk

Düzeltili

Ömer Kalender
Seleme Kayabaşı
Tarkan Güleç

Tasarım

Gül Sultan Çiçek
Ahmet Öztürk
Zeynep Sude Alataş

Sosyal Medya Sorumlusu

Aybike Ulubaş

İçerik Fotoğraf Sorumluları

Meryem Özdemir
Zeynep Sude Alataş

İletişim

rafdergi20@gmail.com

raf.dergi

raf_dergi

02 Editörden

03 Şiirhane

04 Bir Yıldızın Başucu
Deneme

05 Pejmürde
Şiir

06 Kendi
Derinliklerine
Seyahat
Deneme

08 Karikatür

09 Sır
Şiir

10 Röportaj

11 Les Choristes
Filmsever

12 Dönüşümdekiler
Deneme

13 Foto-sentez

14 Lokum Tadında
Öykü

16 Dipsiz Umud
Şiir

17 Yeşilçam'ın Turşu
Suyu Kavgası:
Neşeli Günler
Filmsever

19 Şiirhane

20 Bizim
Memleket
Deneme

22 Ben Ölürsem
Akşamüstü
Ölürüm
Şiir

23 Kaçış
Öykü

24 Tablo

25 Komşu Kızı
Suzan
Öykü

28 Sanat - Sepet

29 Şiirhane

30 Bir İdam
Mahkumunun
Son Günü
Kitaplık

33 Foto-sentez

34 Çıdırış
Şiir

37 Şiirhane

Ėditörden

Bugün aynada kendime baktığımda biriyle karşılaştım. Hep aceleyle, beklentiyle, hayal kırıklığıyla baktığım aynada, benden uzakta bir beni gördüm. Yüzüm, bakışlarım, izlerim, duygularım; aynada bana bakan biri...

Nereye gidiyor bu yol, nerelerde duruyoruz, neden duruyoruz, neden devam ediyoruz veya ediyor muyuz? Sence biz mi hareket ediyoruz bu yolda, yoksa yürüyen bir merdivende miyiz de dururken bir yandan da hareket ediyoruz? Sen diyorum bu arada, artık senli benli olduk ha sevgili okur? Malum, bir yılı devirdik, gerçi yılın bize gelişi biraz devrikti zaten ama olsun...

Ne diyordu editör, aynadaki ben. Bende ki ben, sendeki ben, bende ki sen.

Benim öykülerimdeki sen, senin şiirlerindeki o, onun denemelerindeki ben.

Kimim, kimsin, neredeyiz, ne yaşadık; senin yazdığın bir satır, çektiğin bir kare, seni hiç mi hiç tanıımıyorken nasıl bu kadar benden olabiliyor aynı anda? İç içe geçmiş yürüyen merdivenler miyiz sizce, sevgili okurlar sevgili yazarlar ve sevgili eleştirmenler? Çarpışmıyoruz, bir yerlere gidip duruyoruz, bir aradayız aynı şeyiz ama uzağımız ve farklıyız da.

Aynaya baktığımda sen, o ve benler görüyorum, sen de görüyor musun?

Farklı dünyalara yolculuğumuz başlıyor, korona riski olmayan bir yolculuk bu, keyfini çıkarın!

Biri Var

Zeynep Uzun

O yokken nasıl yaşadığımı unutturan,
Hissetmediğim tüm duyguları bana hissettiren biri var.
Birlikte yeniden değil, ilk kez var olabildiğim,
Şu dünya denilen cehennemdeki ateşe karışmamış,
Uğruna yanacağım biri var.

Dünyanın Umudu

Barış Kokan Çocuklar

Hatice Işık

Sevgiyle büyüyen çocuklar kurtaracak dünyayı
Ellerinde balonlar,
Renkli kalemlerle resim yapan,
Yüzünü, gözünü boyayıp beni güldüren çocuklar
Parklarda cıvı cıvı koşan,
Gökyüzünde dalgalanan uçurtmanın
Kuyruğuna asılıp, maviliklerde uçan çocuklar
Savaş görmeyen, soğuktan üşümeyen,
Ölmeden büyüyen çocuklar
Sevgi dolu yuvalarında, annelerinin kollarında,
Ninniyle, tok uyuyan çocuklar
Ah sol yanımın yarası, eksik kalmış yanım
Gülmeden büyüyen çocuklar
Elleriyle güneş tutan,
Ay yüzlü,
Yıldız gözlü,
Dünyanın umudu, barış kokan çocuklar

Şiirhane

Bir Yıldızın Başucu

Süveyda Güleç

Yanında duran, derin düşüncelere esir olmuş bu adamı yıllardır tanıyormuş gibi hissedip anlam veremediği bir güven duygusuyla dolmuştu. Henüz tanışalı bir günden kısa zaman olmasına rağmen içinde duyumsadığı, kalbini sarsan bu his de neydi böyle? İlk görüşmeleriydi ama herkes herkesi yüz yıldır tanıyordu. Hem de bu yüz yılda birikmiş tüm hasretin kavuşma heyecanını o kısacık güne sığdırmaya çalışıyorlardı. Beklemiş oldukları her şeye ulaşacak, aradıkları tüm cevapları bulacak, kaybedilen ne varsa yerine yenilerini koyacaklardı. İki kişi karşılıklı bakıştığında bunun ne ilk bakışma olmadığına ne de son bakışma olmayacağına farkındaydılar. Hem içlerinde kaynayan o volkan, bir ruhun bir başka ruha, bir aklın bir başka akla, bir kalbin bir başka kalbe nasıl aşık olabileceğinin kanıtıydı. Hafif rüzgarlı o Eylül akşamında sahile vuran dalgaların sesine karışırken sesleri, karanlığı yalnız dolunayın parlaklığı bölüyordu. Göz gözü ise ancak, iki kalbin yaydığı kıvılcımın aleviyle görüyordu. Denizde oluşan yakamozlar rengarenk danslar ediyor, bu gecenin bitmesini ne kadın ne adam ne deniz ne de dolunay istiyordu. Oysa hava soğumaya başlamış, bu uzun günün sonunun yaklaştığı, yıldızların çıkışından anlaşılmıştı. İki de susuyor, birbirlerinden habersiz aynı noktaya bakarak aynı düşüncelerde boğuluyorlardı. Ayrıldıkları an içlerinde oluşacak o boşluğu henüz oracıkta sahilde otururken farketmiş ve hüzünlenmişlerdi. Denizin kokusunu ve hafif hafif esen rüzgarın saçlarında gezinişini önemsemeden, ay ışığı altında parlayan gözlerini birbirlerine çevirmiş, son bir kez doya doya bakacaklarının bilinciyle göz göze gelmişlerdi.

Pejmürde

Sayha Develi

bir güneşin doğuşunu hatırlıyorum
vuruyor perdesiz eve
eğilip kalkıyor gölge
bir de gemilerin yanaştığını hatırlıyorum
kıyı sahiline
kalkarken cesur ve hızlı
demir alırken pejmürde

mahsul gecikince iş sahipleri-
oklarını ve uçlarını sivirtiliyorlar
hiç anlamıyorlar bizleri
gece olunca mahzene çekip
dertlerimize dağıtıyorlar

seni de düşününce
umulmadık bir hızla yön değiştiriyor hislerim içimde bir sehpa ile
demli çaylar servis ediyorsun-
sana duyulan en güzel duyguları
bir element olarak toprağın altında bekletiyorsun

Kendi Derinliklerine Seyahat

Furkan Dangır

Hepimiz içimizden bir sesin: "Alıp başımı gidesim var", dediğini duymuşuzdur. Her ne kadar öyle olmadığına inansak da bazen çevremizdeki insanlar bizi, hatta bazen de insan kendini yorar. Bunu olumsuz algılamak gerekmiyor, çünkü her birimiz bir diğërimizden farklı olduğumuz için düşüncelerimiz ve eylemlerimiz de farklılık gösterir. Böylece günlük hayattaki ilişkiler ve yoğunluk bizi yorar ve bedenimizi gitme arzusu kaplar. Belki de içimizdeki sesin -ruhumuzun- bize bir çağrısıdır bu. Ve etrafın sesini kısip onu dinlemenin vakti gelmiştir.

Uzun zamandır İspanya'ya gitmeyi çok istiyordum ama tek başıma cesaret edip gitmeyi göze alamadım. Daha sonra içimdeki sesi hatırladım ve alıp başımı gitmenin vaktinin geldiğine karar verdim. Böylece hemen, gidiş Alicante ve dönüş Barcelona olmak üzere dört günlük biletimi aldım.

İlk defa tek başıma, dilini bilmediğim ve daha önce hiç gidip görmediğim bir yere seyahat edecektim ve

endişeliydim. İnsan bilmediğine yabancısıdır derler ya, işte bu seyahat yabancı

olduklarımı tanımam için büyük bir fırsat olacaktı. Her ne kadar İngilizce konuşuyor olsam da İspanyolların İngilizce'yi pek tercih etmediklerini duymuştum. Ama dilin anlaşabilmemiz için bir engel olacağını düşünmüyordum. Çünkü dilden daha evrensel olan hâl dili yetecekti anlayıp, anlaşılmaya.

Almanya'dan yola çıkarken hava soğuk ve karlıydı. Alicante'ye vardığımda ise güneşli bir bahar havası vardı. Güneşin sıcaklığını tenimde hissettiğimde bu seyahatin bana iyi geleceğini anlamıştım.

Öyle de oldu gerçekten. Dört gün boyunca kendim ile zaman geçirme fırsatım oldu. Kendimle geçirdiğim vakitte aslında günlük hayatta kendimi ne kadar ihmal ettiğimi fark ettim. Ve böylece hem kendimi hem de hayatımı gözden geçirmeye ve günlük hayatta yanıtlayamadığım sorulara cevaplar aradım. Kendimle baş başa kaldığımda ve diğëer yan etkenleri (aile, sosyal çevre vs.) göz ardı ettiğimde bu sorulara yanıt bulmak çok daha kolay oldu.

Kendi Derinliklerine Seyahat

Yürümeye ara vermek istediğim anlarda parıltılı gökyüzünün altında deniz manzarası olan küçük bir kafeye oturdum. Kafe hem Castillo Santa Bárbara'nın hem de Platja del Postiguet'in görülebileceği bir yerdeydi. Burada kahvemi yudumlarken bana yanımda getirdiğim Wiedersehen im Café am Rande der Welt kitabı eşlik ediyordu. Bazen bazı kitapları alır aylarca raflarda, yatağımızın baş ucunda bekletir ve çok sonraları okumaya başlarız. Fakat okumaya başlayınca neden bu sürenin uzadığını daha iyi anlarız. Çünkü biliriz ki daha önce okusaydık bazı yerleri tam idrak edemeyecektik. İşte bu kitap da kendimi bulma seyahatimde benim için farklı bir anlam taşıdı. Kitapta şöyle bir söz geçiyordu: "İnisiyatif kullan ve yolunu seç, yoksa diğerleri senin yerine seçecektir." Belki de bu satır Alicante'den de yol almanın geldiğini hatırlatmıştı bana.

Uzun bir tren yolculuğu sonunda Barcelona'ya vardım. Seyahatimin son iki gününü burada geçirecektim. İlk gün hemen Antoni Gaudi'nin eserlerinin sergilendiği meşhur Parque Güll'e gittim. Şehrin biraz dışında yüksek bir tepede yeşilliklerle dolu büyük bir parktı burası. Gaudi'nin mimarilerinin yanı sıra birçok farklı bitki türleri de sergileniyordu burada. Gezginlerin yoğun ilgi gösterdiği bir yer olmasına rağmen park oldukça sessizdi. Bu sayede doğanın içinde sessizliğin ve yalnızlığın keyfine varabiliyor insan.

Son gün Barcelona'nın en kalabalık caddesi La Rambla'ya gittim. Caddeyi bir kere baştan sona yürüdüktan sonra bir banka oturup sokağın kalabalığını seyrettim. Burada insanlara bir o kadar yakinken bir o kadar da uzak olmak içimde farklı bir duyguyu tetikledi. İnsanları seyrederken hayatın biz hareket etmesek dahi akıp gittiğini bir kez daha anladım. Zaman denilen şeyin ne kadar değerli olduğunu bu yüzden öz saygımızı koruyup bu ömür vaktini kendimizi iyi hissettirecek alanlarda kullanmamız gerektiğini anladım. Ama anladığım diğer mesele ise buraya gelip hayatımı durdurmuş olmasaydım belki zamanın farkına varamayacaktım. Yani her ne kadar hayat akıp gitse de bazen daha sağlıklı ve hızlı yol alabilmek için kendine durup dinlenmeye izin vermesi gerekiyor insanın.

Bu seyahat sayesinde kendime ve kendi değerlerime biraz daha yakınlaştım. İnsan sıkça kendine, yani iç dünyasına seyahat etmeli ve içindeki sese kulak vermelidir. Bunun için başka bir ülkeye gitmeye gerek yok. Yeter ki içindeki sesi duyabileceğin ve kendine doğru yol alabileceğin bir yer olsun. Kendine çok iyi bak.

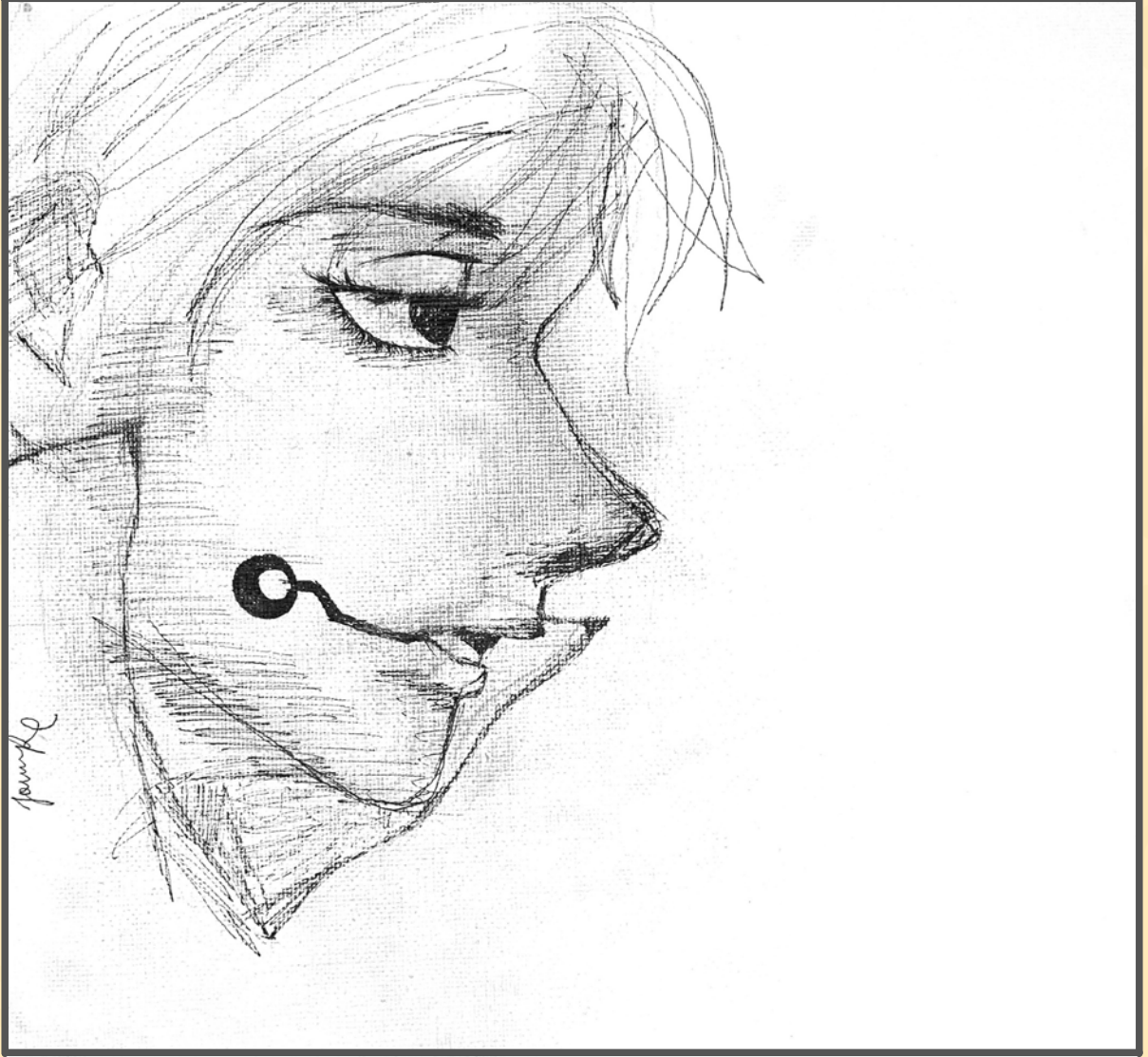

Karikatür

Fatma Ebrar Özdemir

Sır

Yunus Emre Terzi

Bir ağrısız sızıyım
Umutlarla bilenmiş
Alınlarda yazgıyım
Kırlara ermiş
Son sözüm kapısında
Dualarla işlenmiş
Bir umudun peşine
Ne sırlar gizlenmiş

Çilelerle doludur
Gurbetin akşamları
Uzaklardan bir haber
Yıldızdan nakışları
Yalnızlığın ruhumda
Sıradan haykırışları
Bir umudun peşine
İşte bu gözyaşları

Bir hale oluşmuş
Peygamber sözlerinden
Sarp yokuşlar kaybolmuş
Haber var ötelerden
Ruhumda bir parıltı
Tebessüm erenlerden
Bir umudun peşine
Kırkların meclisinden

Yazar ve Öğretmen Ramazan Teker ile RÖPORTAJ

Merhaba sizi biraz tanıyabilir miyiz kimdir Ramazan Teker?

Ramazan Teker, 19 Haziran 1993 Denizli doğumlu, öğretmen ve drama eğitmenidir. "İçimde Kalmasın" isimli bir roman, "İşte Dünya Böyledir" isimli bir şiir kitabının işçisidir. İnsanlara tahammülü minimum, insanların arasına karışma konusunda hevesiz, sürekli yazmak ile artık hiç yazmamak girdabında kendisini arayan birisidir.

Edebiyata karşı ilginiz nasıl başladı?

Beni yazmaya teşvik edecek meseleler hayatımın her alanında beynimin içinde dönüp durmaktayken edebiyat benim için içimde tutamama haliyle başladı. Eskiden hiç okumazken de yazıyordum, şimdi çok okurken de yazmaya devam ediyorum. Ancak edebiyata hizmet etmek gibi zerre gayem yok, yazdıklarım da edebi değer taşıyıp taşımama amacı gütmüyorum, popülizm ile çok okunmak arasında herhangi bir tercihim yok. Herkesin dilinde olduğu için okunan yazarların kelimelerine edebiyat demiyorum. Sanat da edebiyat da benim içindir. Toparlayacak olursam ben okuyup yazdığım ve bir fikir sahibi olmaya başladığım andan itibaren edebiyat bana ilgi duymaya başladı.

Yazarken nelerden ilham alırsınız? Sizi yazmaya teşvik eden şeyler nelerdir?

Hayatın ta kendisi. Hiçbir zaman sözlerimi eğip bükmem, onu incitip bunu kırarım felsefesiyle otosansür uygulamam. İlhamım hayatım, bildiğim hayatlar, olmasını istediğim hayatlardır. Ötesine inanmam.

Hangi türde yazılar yazıyorsunuz?

Her türde yazılarım var, bazılarını halka arz ettim, bazıları bende saklı. Ama yazmak için oturduğumda bugün de bundan yazayım diye düşünmem. Eğer bir kurguysa bile beni yakın zamanda etkileyen şeylerden bahsetmeye çalışırım öykülerimde de, denemelerimde de. Şiir ise hayatımın ta kendisidir. Ancak şiir güzelliğini yalana borçludur, çok da itibar etmemek lazım.

"Bana çok şey kattı" dediğiniz bir kitap ve bir film önerebilir misiniz?

Bukowski kitaplarının tamamı bana çok şey katmıştır. Onun o uçuk kaçık öykülerinde bile hayatın gerçeklerinden kopmama hakimdir. Benim de felsefem bunun etrafında şekilleniyor. Onur Ünlü'nün "Sen Aydınlatırsın Geceyi" isimli filmi beni çok etkilemiştir.

Öğretmenlik gelecek inşa eden ve dolayısıyla bizim de çok saygı duyduğumuz bir meslek. Peki öğretmen olmak sizin için ne anlam ifade ediyor?

Öğretmen olmak benim için her gün düzenli olarak yaptığım kendimi iyi hissetme egzersizi. Zinde hissetmediğim, bitik olduğum günlerde bile bu anlar okuldaki sürelerimi kapsamıyor. Kendimi gerçekleştirme basamağım olarak görüyorum öğretmenliği. Dolayısıyla mutlu çocuklar dizayn etme sorumluluğu olan biri olarak tanımlıyorum kendimi. Müfredatlardan, yetişmesi gereken ne varsa ondan daha da önemli buluyorum kendini özgürce ifade edebilen çocuklar yetiştirebilmeyi. Bu yüzden öğretmenlik benim işim değil, hayatımın en önemli parçası.

Raf Dergi'yle tanışma hikayenizi de merak ediyoruz. Biraz bu konudan da bahsedebilir misiniz?

Raf Dergi benim dergilere şiir göndermeye başladığım zamanlarda ilk karşıma çıkan ve arama hiç mesafe koymadığım bir dergi. Şiirlerimin sansüre uğramadığı, kendimi rahatça hissetmemin temin edildiği bir platform olduğu için bağımlı kopmadı belki de. Derdi edebiyat olan dergilerin ömrü uzun olsun; lakin halk, edebiyat değil popülizm seviyor, bol şans.

Les Choristes

Kübra Korkmaz

“Asla, asla deme. Her zaman denenecek başka bir şeyler vardır.”

“Gerçekten her yerde kötülük mü görüyorsun?”

Filmin içindeki en vurucu sözlerden ikisiydi benim gözümde. Christophe Barratier imzalı film, İkinci Dünya Savaşı sonrası Fransa'sında, Gérard Jugnot tarafından canlandırılan Clément Mathieu adlı bir öğretmenin, Fond de L'étang adlı bir yatılı okulda çalışmaya başlamasını ve sorunlu erkek çocuklardan oluşan sınıfını müzik yoluyla eğitmesini anlatıyor. Christophe Barratier'in ilk uzun metrajlı filmi de diyebiliriz bu film için. Fransa'da en çok izlenen filmler arasında kültleşmiş bir film. Bu film aslında görünen şeylerin apaçık gerçeği yansıtmayacağını; Mathieu karakterinin yatılı bir okula öğretmen olarak gelip çocuklar ve okul yöneticileri üzerinde bir değişim göstergesi olduğunu, mesleğini de yansıtan rehberlik özelliğini, “müziğin iyileştirici rolü”nü çocuklar üzerinde kullanarak umut aşıladığını; her ne koşulda olursak olalım kendimizi daha iyi nasıl geliştirebiliriz ya da kendimizde bilmediğimiz birçok yeteneği nasıl bulabiliriz fikrini sanatla içselleştirmeye çalışıyor. Tabii ki bu sorunu öğrenciler üzerinden yansıtırken yöneticiler üzerindeki olumsuz yönlere de değinip baskı ve şiddet yolu ile bir yere varılamayacağını gözler önüne seriyor. Fransız filmlerine karşı bir ilginiz varsa ya da farklı ülkelerdeki yapımları da izliyorsanız kendi ülkesinde ve birçok ülkede kült olmuş bu filmi tavsiye ederim. Çevremizde bize yön gösterip umut aşılayan birçok insanın olması dileğiyle. İyi seyirler...

Dönüşümdükiler

Sevinç Beysun Sağar

İnsan, her devirde aynı maya ile yoğrulmuş bir şekilde doğuyor.

Kendi hayatımda çok defa Gregor Samsa oldum. Komşum, öğretmenim, arkadaşım, yoldan geçen biri... Her biri bana baktığında farklı rollerimdeki beni, Gregor Samsa olarak gördü. Bazen bir davranışım, bazen bir sözüm, bazen giydiklerim, sevdiklerim, sevmediklerim, yaptıklarım, yapmadıklarım, istediklerim, istemediklerim... Ben ona atılan o elmayı, ruhumda çok defa hissettim. Acıttı, içime yerleşti, çürüdü, kanattı, bir kara deliğe dönüştü.

İçindeki bu kara deliğin varlığını kolayca fark edemiyor insan. Fark ettiğinde ise ruhunu, kişiliğini, benliğini, hayallerini, mutluluğunu çoktan içine çekmiş oluyor bu kara delik.

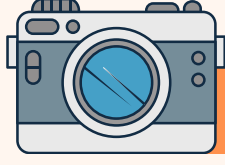
Hepsi ne yüzünden? Bir elma... Çoğu zaman sadece bir söz, hatta sadece ufak bir bakış kılığında ruhlarımıza atılan bu elma; aklımızda, fikrimizde, beynimizin içinde bizimle beraber yaşıyor. Bir yandan da, gram gram öldürüyor içimizi.

Toplum, genel değerler, ahlâkî yargılar, çoğunluk dedi diye doğru kabul edilen alışkanlıklar... Neyi neden yapıyoruz? Neden yapmak zorundayız? Sorulmamış bir ton soru...

Sadece yaşamak... "O öyle daha iyidir, sen de herkes gibi şunu yapsana, sen de herkes gibi şöyle yaparsan daha mutlu olursun, ben senin iyiliğin için söylüyorum." temalı cümleler... Bu; iyiliği düşünmek, herkesin mutlu olduğu şey ile sen de mutlu ol, demek anlamına geliyor çoğu zaman. "Kuşlar gökyüzünde mutlu, sen de uçmaya çalış." demek, "Denizde balıklar rahat yaşıyor, sen de denizde yaşa." demek... Kimseyi kendi haline, kendi habitatına bırakmaya yanaşmıyor bu toplum. Kendi yolundan gitmeye çalışanları da Gregor Samsa'laştırıyor. Ben de yapıyorumdur bunu, harlıyorumdur o toplumun ateşini. Ve bana da yapıyorlar bunu, yakıyorlar o ateşle ruhumu.

Gregor Samsa, sana ve bana atılan bu elmayı, yiyeceğim. Canımı yiyeceğine canıma değsin.

Foto-Sentez

Sema Kezer Artvin-Türkiye

Hikâye bir fabrikada başladı.

Uf... Nasıl da dalmışım. Sanki biri beni tokatlamış gibi bir hisle uyandım. Sıra sıra bir yere gidiyoruz sanırım şu an. Baksana baya da kalabalık var. Dışardan biri görse aldırılmaz bile. Onun için günlük rutin ne de olsa. Her gün aynı görüntü... Hakikaten ne kadar da birbirimize benziyoruz değil mi?

Hepimizin hamuru aynı sonuçta.

Yanımda duranı bir engebeyi aşarken fark ettim. Aman Allah'ım bu nasıl güzellik. Nasıl da sarsılmadan ilerliyor. Acaba buradan çıkınca beraber bir yerlere gider miyiz? Tabii baya uzun bir yolumuz var daha. Bırakayım da keyfini çıkarayım anın. Daha beraber fırına gideceğiz onunla.

Biraz fazla kavruldu sanırım. Emin değilim. Başka bir işle meşguldüm. Şu mükemmelliğe bak. Sapasağlam, harika bir şekilde devam ediyor yoluna. Ama artık endişelenme vakti. Yarısını tamamladık yolun. Açılmam lazım ona.

-Merhaba!

-Merhaba.

-Sizinle beraber çıktık fırından...

-Biliyorum.

"Biliyorum" mu? Nasıl bir "Biliyorum"du bu şimdi. Memnun mu bu durumdan yoksa sıkılmış mı acaba? Umurunda da değil gibi pek.

-Fırını da iyi atlattık! Endişelenmiştim biraz.

-Neden endişelenmiştiniz ki?

Nasıl derim ki "Sana bir şey olacak diye çok korktum" diye. Malum hepimiz biliyoruz yanmaların kırılmaların olduğunu... Yananlara, kırılanlara neler yaptıklarını...

-Malum efendim, şakası olmaz. Bir yerimiz yanmadan, çatlayıp kırılmadan çıkmak lazımdı.

-Doğru.

Yok, yüz vermiyor. Olacak şey değil. Ömrümüzde bir kere, şuradaki milyon hamurun içinden birinin farklı olduğuna inanıyoruz. Muameleye bak!

Yine de açıklayamadığım bir his beni ona çekiyor. Yalnız bu his beni bulduğum sıradan daha hızlı kendine çekmezse bir yerlerde yolumuz ayrılacak ve ikinci bir şansım belki de olamayacak.

-Ben bir şey demek istiyorum!

-Buyrun?

-Ben sizden hoşlanıyorum

-Nasıl! Ne münasebet canım. Biz... Biz birer meslektaşız burada. Aynı amaçla aynı hamurdan yapılmış, ne bileyim, muhtemelen çayla beraber yen...

-Biliyorum, biliyorum.

-Hem... Hem ne alakası var. Bizim gibiler birbirini sevmeyiz! Nerde görülmüş.

-Ama ben seviyorum işte.

-Olmaz! Nasıl olur? Yani... Hem burada hepimiz aynıyız. Neden ben?

-Siz... Siz bir şekilde buradaki herkesten farklısınız. Benim de kendime açıklayamadığım ama sizi onlardan ayıran bir şey, bir duygu var.

-Nasıl yani, ne duygusu?

-Sanırım buna sevgi diyorlar.

-Neyin sevgisi hem neyimi sevdiniz ki siz benim?

-Bilemiyorum. Ama... Bir neden olmalı mı ki, bu duygunun üstüne. Bakın, çok vaktimiz yok. İlerde bir ayrılma bandı var. Sanırım orda yollarımız ayrılacak. Lütfen beni mazur görün. Sizi seviyorum.

Ve yolları ayrıldı.

Ah be ne düşündüğünü de öğrenemedim. Şimdi nasıl bir daha bulacağım onu. Yok yok yine de ümidimi kaybedemem.

Ama bu otuzlu sıralama bandıydı. Nasıl olacak? Onu bir daha göremeyeceğim!

Paketlediler bizi sanırım. Karanlık ama sağda ve solda da birilerini hissediyorum. Dur biraz. Hala şans var mı? Işık geliyor bakmam lazım. Evet! Beşli büyüklerdeniz.

-Hey! Siz oradaki. Bana beni sevdiğini söyleyen.

Sesini duyuyorum. Hemen solumda. Beni hatırladı!

-Siz... Beni hatırladınız!

-Artık sanırım ben de sizi unutamayacağım. Yollar ayrıldıktan sonra aklımdan hep bana dedikleriniz geçti ve... Bence çok değerliydi söyledikleriniz. Sizinle... seninle tekrar buluşabileyim, beraber gidebilelim istedim buradan. Sen de benim için buradaki herkesten farklısın artık. Ben de seni seviyorum.

Biri beni ısırırın n'olur! O da beni seviyor artık!

Aman Allah'ım. Aynı yere gidiyoruz resmen. Aynı eve gireceğiz belki de. Bir kere ayrıldık sayılır. Bir daha ayrılmayacağız onunla. Evet... Ayrılmayacağız!

Kamyonet kasasına yerleştirildiler.

"Aramıza yalnızca lokum girebilecek." dedi bisküvi,

"İki insanın arasına mesafeler girer gibi..."

Ve "inan bana" deyip ekledi:

"Buluştuğumuzda tadımız harika olacak..."

Dipsiz Umut

Orhan Kırım

Olur da,
Yolun düşerse...
Uğramadan geçme!
Dertleşiriz...

Göz göze gelmeden,
O efkârlı türküyü
Söylersin yine.
İhlamur tüter sobamız.
Gözlerimiz yaşarır,
"Dumandan!" deriz.

Olur da,
Yolun düşerse...
Uğramadan geçme!
Dertleşiriz...

Belki,
Dilim ve gönlüm sürçer;
Sevdiğin gibi seslenirim sana.
Kim bilir?
Sevdiğim gibi bakarsın yine...

Yeşilçam'ın Turşu Suyu Kavgası

Neşeli Günler

Şenel Arslan

Münir Özkul ve Adile Naşit'in başrollerini paylaştığı, "Turşu suyunun iyisi limonla mı olur yoksa sirkeyle mi?" kavgası ile başlayan Yeşilçam'ın o güzide aile filmlerinden olan Neşeli Günler. Yerli olsun, yabancı olsun hiçbir film beni Yeşilçam filmlerinde, Adile Naşit ile Münir Özkul'un başrol olduğu filmler kadar etkilememiştir.

Sürekli birbirini koruyup kollarken gördüğümüz bu mükemmel çift, bu sefer birbirine zıt düşmüş bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. Altı çocuklarını paylaşarak ayrılan Saadet Hanım ile Kazım Bey'in hikâyesi, dışarıya zaten bu kadar tekinsizken başımıza gelebilecek en kötü şeyin bir ailenin yıkılması olduğunu anlatır.

Abartılı hikâyeleriyle zihnimize kazınan Ziya'nın palavraları... Nikah şekeri ve jilet işleri... Jilet satmak için söyledikleri, ne zaman izlesem yüzümde minik bir tebessüme neden olur. "En iyi jilet budur. Dünyanın bütün meşhurları bununla tıraş oluyor. İngiltere Kralı, rahmetli Başkan Kennedy, Taçsız Kral Pele, Beckenbauer, Kaleci Maier, Nadia Comăneci, Brigitte Bardot, Fenerbahçeli Cemil. Hepsî şöhretlerini bu bıçağa borçludurlar."

Saadet Hanım'ın yıllar sonra çocuklarını gördüğü sahne de Kazım Bey'in küçük oğlu Tuncay'la ilk görüştüğü sahne de çok önemli oyunculuk dersleri içerir. İnsana kendisini filmin içinde hissedip, sanki annesini, babasını veya çocuğunu ilk defa görüyormuş hissi verir. Uzun uğraşlar sonucunda kardeşler anlaşip anne ve babalarını buluşturmaya karar verirler.

- Ee buyurun oturun bari.
- Oturayım bari. Ee siz de oturun bari.
- Ee ben de oturayım bari.

Oturduktan sonra birbirlerine laf söylerler, hakaret ederler, sonra ne mi olur? Kavga gürültü ve yeniden ayrılma. Çocukların hevesi kursağında kalır. Artık hiçbir çaresi kalmayan kardeşler o zamanlarda sürekli başvurulan bir yöntem olan açlık grevine girerler. Kazım Bey'le Saadet Hanım bunu görünce grev yerine gelirler. Bundan sonra anlaşır, yeniden evlenmeye karar verirler. Fark ederler ki neden ayrıldıklarını dahi hatırlamıyorlar...

Kazım ile Saadet'in sirkeyle limon kavgası, Ziya'nın abartılı hikayeleri, Kazım Bey'in "Atma Ziyaa..." diye bağırmaları, altı kardeşin yıllar sonra birbirine kavuşup sarılmaları ve anneye babayı barıştırmaya çalışmaları, uzun uğraşlar sonucunda hedeflerine kavuşmaları unutmayacağımız o sahnelerdendir.

Ne olursa olsun işlerin tatlıya bağlanabildiği, ailenin kutsallığının kendi içindeki sorunu alt edebildiği ve dışarıya karşı da direnç kazandırdığı o neşeli günlere götürür bizi.

"Bunca sene sonra birbirimize kavuşmuşken bizi artık turşu suyu değil, turşu küpü bile ayıramaz."

Uçurum

Merve Gül Polat

Uçurumun kenarındayım.
Sanki her an düşecekmişim gibi hissediyorum.
İçim ürperiyor, bakamıyorum.
Tutunamıyor yalpalanıyorum
Rüzgar hafiften esse düşecek gibiyim.
Sanki sanki uzaklara dalıyor gözüm.
Unutmaya çalışıyorum.
Düşmeyi unutmak istiyorum,
savrulmayı unutmak,
ölmeyi unutmak...

Meğerse ne kadar çok severmişim her gün gitmek istediğim bu dünyayı.
Kendimi sessizce bırakıyorum.
Gözüm kalıyor,
gözüm kalıyor bu telaşlarından yorulduğum dünyada,
aklım kalıyor ah bunları unutsam da üzülmesem dediğim şeylerde.

Garip çok garip,
ne çok kıymetlendirmişim ne çok değer vermiş,
ne çok zarar vermişim ne çok yorulmuşum.
Gitmek istiyorum ama gitmekten korkuyorum.
Yanımda bir şey götürüyor oluşumun hüznü var belki de.
Gitmek vakti gelmişse eğer belki hafif bir rüzgar
belki de bir yağmur damlası yeterdi
beni yanına yaklaşmaya korktuğum uçurumun tam ucundayken itmeye.

Ölmeden Önce Ölmek

Nihat Korkmaz

Her ne kadar intihar kelimesi lügatlarda ölümle bağdaşsa da...
Pek az kimse bu yolla ölür aslında.
Şairler, farz-ı misal şiirlerini yakarak ölürlər.
Kadınlar, saçlarını keserek.
Çocuklar ise ağlayarak, zaten çocuklar hep ağlardı.
Hipokrat diye biri vardı ve çocukları oksijen ağılatırdı güya, yazardı tıp defterlerinde.
Kimse bilmezdi, çocuklar kâinatın haline ağlardı zira yaşanmazdı böylesi bir yerde.
Sonra kader diye bir şey vardı, seni ölümden alıkoyan; alnında yazardı.
Görünmez bir kalem kullanmıştı tanrı.
Ma veddeake rabbuke ve ma kala.

Çin - Shanghai

Merve İlkay

Ekim ayı... Güzel bir sonbahar perşembesiydi uçağa bindiğimde. İndiğimde “Oraya vardığında İstanbul köy gibi gelecek sana.” dedikleri çınladı kulağımda. İçim ürperdi. Gerçekten de öyleydi. Daha havaalanına yeni inmiştim. Anneme yeterince sarılamamışım, babamla sanki eksik vedalaşmışım gibi bir his büyüdü içimde. Bilinmedik, duyulmadık bir yerdeydim sanki. Annemin telefonda “yavrum” deyişi hala kulağımda. Hiç unutamam o anı...

Geniş mi geniş yolları, uzun ve katlı köprüleri, devasa gökdelenleriyle Shanghai havası soluyordu ciğerlerim. Gidenler bilir, oranın kendine has bir kokusu vardır. İlk soluduğunuzda hoşça gitmeyen ama sonra içe sinen değişik bir hava. Sanki birçok farklı baharatın havada uçuşması sonucu oluşan sis bulutunun içinden geçmişçesine üstünüze sinen bir koku...

Eskiden sıradan bir tarım köyü olan Shanghai, 1990'larda yeni bir reform ile tümüyle planlı olarak inşa edilmiş, günümüzün en metropol şehirlerinden biri. Bu ekonomik reform Shanghai'ı dünyanın en önemli finans merkezlerinden biri haline getirmiş. Lakin derinlerine indiğinizde hâlâ eski halinden yerler de bulunur. “Old Shanghai” olarak geçen bölge eski halini tüm tazeliğiyle korumuş. Yapılar kibar ve anlamlı. O eski yapıların çatılarının uçlarını süsleyen bazı hayvan figürleri vardır. Bu hayvanların her biri bir şeyi temsil eder. Örneğin çatı üstündeki veya kapı yanındaki aslan figürleri muhafızı, korunmayı ifade eder. Bazı evlerin çatısında hem ejderha hem de tavus kuşu bulunur. Ejderha kralı/erkeği temsil ederken tavus kuşu zerafeti, kraliçeyi veya evin hanımını temsil eder. Böyle küçük ayrıntılar eski şehrin her yanını sarmıştır. Orada gerçekten büyüleyici bir mimari görülüyor.

"Çinliler nazarında bir yabancıнын kendi dillerini öğrenmesi çok önemlidir. Kendime bir üniversite bulup hemen Çince'yi öğrenmeye başlamıştım ben de. Ülkelerine ve dillerine neredeyse kutsallık derecesinde önem veriyorlar, kültürlerine de çok düşkünler. Her ne kadar yabancıları sevseler de kendi yaşam şekillerinden asla taviz vermezler. Gerçi yeni nesil bu konuda kendini daha bir aşmış durumda.

Çin kendi dilinde "Zhongguo" diye geçer. "Zhong" merkez, iç; "guo" ise ülke, yurt demektir. Yani merkez ülke, dünyanın merkezi. Bu söylemin efsane olduğu iddia edilse de orada bulunduğum zaman diliminde bunu söyleyen Çinlilere rastlamıştım. Metroda ders çalıştığımı gören amcalar, teyzeler her seferinde inanılmaz bir kibarlık sergileyip derslerime/ödevlerime yardımcı olurlardı.

Shanghai genel olarak öbek öbek siteleşmiş bir şehir. Bu siteler inşa edilirken uymaları gereken en önemli kural site içinde yeşil alana çokça yer verilmesidir. Özellikle yeni yapılan sitelerde hem yüksek binalar hem de sanki doğal parkı andıran yeşil alanlar bulunur. Bazılarının içinde göletler bile vardır.

Shanghai metropol bir şehir olmasından ötürü yemek kültürü çok çeşitlidir. Tüm dünyanın garipsediği "Havada uçan, karada kaçan, denizde yüzen her şey yenir." olgusunun ardında çok acı hadiseler yer almaktadır.

Zamanında Çin Devlet Başkanı Mao Zidong, ülkeyi tarıma dayalı ekonomiden sanayi toplumuna dönüştürmek isterken aldığı hatalı kararlar ve yanlış uygulamaları sonucu elim bir kıtlığa sebep olmuştur. Tarım işçilerinin başka alanlara yönlendirilmesi ve yanlış tarım uygulamaları sonucu tarım ürünlerinin ciddi oranda azalması, sivrisinek, karasinek, serçe ve farelerin katledilmesi ve yaşanan bazı doğal afetler sonucu dört yıl süren ve yaklaşık 45 milyon kişinin öldüğü korkunç bir kıtlık yaşanmıştır. O kıtlık zamanında insanlar çaresizlikten buldukları her şeyi yemişler ve bu kültürlerine yerleşmiştir. O zamanlar iyi olmanın tek koşulu bir şeyler yiyebilmek olduğundan insanlar birbirlerine merhaba dedikten sonra "(Yemek) Yedin mi?" diye sorarlarmış. Eğer boğazından bir şey geçtiyse iyidir. Bu da Çinliler arasında hala sıkça kullanılan bir diğer kültür haline gelmiştir.

Shanghai'nın başlıca en yüksek ve önemli binaları Shanghai Kulesi (632 m), Shanghai Dünya Finans Merkezi (492 m), Jin Mao Kulesi'dir (421 m). Shanghai'da Basitleştirilmiş Çince (Mandarin) konuşulur. Shanghai'nın Çince'den bağımsız kendine özgü bir dili de (Shanghai Hua) vardır. Yerel halk dışında kimse konuşmuyor. Shanghai dilinin Basitleştirilmiş Çince'den farkı; basitleştirilmiş Çince'nin (Mandarin) 4 farklı tonu vardır. Shanghai dilinde ise ton yoktur ve karakterlerin okunuşu da daha farklıdır.

Shanghai rüyalar şehri. Yeniden orada olmayı çok isterim. Umarım bir gün yine yolum düşer.

Ben Ölersem Akşamüstü Ölürem

Ataol Behramođlu

Ben ölersem akşamüstü ölürem
Şehre simsiyah bir kar yağar
Yollar kalbimle örtülür
Parmaklarımın arasından
Gecenin geldiğini görürüm

Ben ölersem akşamüstü ölürem
Çocuklar sinemaya gider
Yüzümü bir çiçeđe gömüp
Ađlamak gibi isterim
Derinden bir tren geçer

Ben ölersem akşamüstü ölürem
Alıp başımı gitmek isterim
Bir akşam bir kente girerim
Kayısı ağaçları arasından
Gidip denize bakarım
Bir tiyatro seyredirim

Ben ölersem akşamüstü ölürem
Uzaktan bir bulut geçer
Karanlık bir çocukluk bulutu
Gerçeküstücü bir ressam
Dünyayı değiştirmeye başlar
Kuş sesleri, haykırışlar
Denizin ve kırların
Rengi birbirine karışır

Sana bir şiir getiririm
Sözler rüyamdan fişkırır
Dünya bölümlere ayrılır
Birinde bir pazar sabahı
Birinde bir gökyüzü
Birinde sararmış yapraklar
Birinde bir adam
Her şeye yeniden başlar

Güverteye doğru gidiyorum. Dün gece iyi uyuyamadığımdan başımın ağrısı rahatsızlık veriyor. Üstelik deniz seyahatlerine de bir hayli yabancıyım. Denize aşık biri olmama rağmen... Havanın kararmasına birkaç saat var ve güneş bugün çok güzel parılıyor. Bazı banklar ve korkuluk kenarları dolmuş. Kimi ailesiyle binmiş bu gemiye kimi sevgilisiyle. Ben yalnızım. Tek başıma geldim. Yıllarca yaşamak istediğim hayatı yaşayamadım. İçimde hep deniz hasreti vardı. Neresi olacağının pek önemi yoktu fakat varacağım yer deniz olmalıydı buna emindim. Sanırım bir yer buldum. Çevrede pek insan olmadığından buraya oturup birkaç saat yalnızca dalgaları izleyebilirim. Rüzgar saçlarımların arasından geçip gidiyor. Mavi dalgalara baktıkça bazen hareket eden gemi değil de deniz olduğunu düşünüyorum. Eğer çok dikkatli bakarsam başım dönüyor. İnsan bilmediğine nasıl da hayran kalıyor. Kendimi bu uçsuz bucaksız bilinmezliğe bırakıp kaybolmak geliyor içimden. Biri geldi. Biraz uzağıma oturuyor. Sanırım o da bu gemide yalnız. Kafamı çevirip bir anlık bakıyorum fakat daha fazla önem vermiyorum. Karşımdaki manzarayı doyasıya izlemek ve her şeyi, her düşüncemi geride bırakmak için yıllarca bekledim. Beyaz köpükler gemiye

çarptıkça bir düşüncem daha kayboluyor sanki ve ağırlığı yıllarca yaşamama mani olmuş bu düşüncelere hiç acımiyorum. Az önce gelen adam bana doğru yaklaşıp yanıma oturmak için izin istiyor. Çocukluktan itibaren öğretilen nezaket kalıplarından kendini bilinmezliğe atmış biri dahi olsan kurtulamıyormuşsun. Yanıma oturup beni bu yaşadığım soyutlanma anımdan koparmasına kızıyorum fakat yine de yüzümde nazik bir gülümsemeyle bana yönelttiği sorulara yanıt veriyorum. Biraz nerden geldiğinden, biraz da nereye varacağından bahsediyor. Benim başlangıç noktamı ve hedeflerimi sorduğunda kaçamak cevaplarla geçiştiriyorum. Arada yaşanan sessizliklerde yüzümüzü dalgalara dönüyoruz fakat artık büyü bozuldu. Dalgalara bakarken bile o yaşanan sohbet arası sessizlik gerginliği üzerimde. Kaçamak ve kısa cevaplar ona benim hakkımda birkaç fikir vermiş olmalı ki bir ara yüzünü bana dönüp gözlerini gözlerime dikip şöyle diyor: "Kaybolmuş insanlar denize sığınır derler. Fakat deniz, yolunu bulmak için en çetin ve en zorlu sınavı yaşatır. Sonunda ise elbet kaybolursun."

Bu söyledikleri üzerine pek fazla konuşmuyoruz. Geminin yemek düzeni hakkında birkaç mevzudan daha bahsedip kalkmak için izin istiyor. Kalkarken bana kendi oda numarasını vermeyi ihmal etmiyor. Ne de olsa birkaç ay sürecek bu yolculuğumuzda o da benim gibi yalnız. İyi akşamlar dileyip yanımdan uzaklaşırken arkasından ona acıyan gözlerle bakıyorum. Başlıbaşına kayboluştan ibaret olan bu hayatta bir yol edindiğini ve hedeflerine varacağını zanneden bir aldanmış olduğundan haberi yok. Yürüdüğü yolda hiçbir çizgi olmamasına rağmen bir adım öteye kaysa yoldan çıkacağından korkuyor. Bu yolun bir sonu olmamasına rağmen kendi dünyasında nihai bir son yaratıp buna inanıyor ve son sürat ona koşuyor. Bense kaybolmuşum. Herkes böyle düşünüyor. Geldiğim yerde de herkes böyle derdi. Hedefi olmayan bir gemi nasıl kaybolur ki? Şu güzelim dalgaları, masmavi gökyüzünü izlemek dururken neden dur durak bilmeden var olmayan bir sona koşayım ki? Akşam yemeği saati çoktan geldi. Bugün menüde en sevdiğim yemeklerin olduğunu gördüm. Yarın erkenden kalkıp kendime rahatça dalgaları izleyecek yeni bir yer bulmayı düşünerek içeri dönüyorum.

Café, Paris

Archibald John Motley

(7 Ekim 1891 - 16 Ocak 1981)

Komşu Kızı Suzan

Duygu Ergün

Ben daha çok küçükken bizim alt katımızda oturan Neriman adında tatlı bir teyze vardı. Emekli öğretmen kocası ve benden üç yaş büyük olan kızı Suzan ile sessiz sakin yaşardı. Arada bir kızıyla birlikte bize oturmaya gelirlerdi. O, annemle koca salonumuzun ihtişamlı koltuklarında oturup dedikodu yaparken Suzan ve ben de salonun bir diğer köşesinde oturup evcilik oynardık. Güya ben evin babası, yani onun kocası olurum, o da evin annesi, yani benim karım olurdu. Bir de çocuğumuz olarak gördüğümüz pelüş bir balık vardı ki -aslında bunun yerine oyuncak bir bebeğini getirmesi daha mantıklı olurdu ama o bunu getirmeyi tercih ediyordu işte- bu onun oyuncaklarından biriydi. Çok da büyük olmayan bu mavi renkli pelüş balık, bir zaman sonra benim oyuncuğım oldu.

Çocukluğumun tamamı Suzan'la geçti. Onsuz bir günüm bile yoktu ve bu yüzden bana herkesten daha yakın geliyordu. Uyuyacağım zaman bile o gelip bana iyi geceler demeden uyumuyordum. Sanki onunla görüşmek kötü bir alışkanlık gibi beni cezbediyor ve ele geçiriyordu. Ben de bu alışkanlığa gün geçtikçe daha çok bağımlı hale geliyor ve hayatımın büyük bir parçasını ona adıyordum. Öyle ki bu çok sonradan unutulmaz bir hal aldı.

Onu bugüne kadar unutmamamın sebebi -şu an kırk altı yaşındayım-onunla büyümüş olmamız mı, yoksa onun o zarif bedeniyle bir ahenk içinde olan davranışlarına karşı duyduğum hayranlık mı bunu hâlâ çözebilmiş değilim. Fakat bir şeyi biliyorum ki o da benim küçüklükten beri ona karşı duyduğum saçma fakat bir o kadar da masum aşktır. Bunu fark ettiğimde sanırım ergenlik dönemine yeni yeni giriyordum ve adamakıllı büyümüştüm. Eskiden onun kalçasına gelen boyum uzamış ve onu geçer olmuştum. Yeni terleyen bıyıklarım dudağımın üstünde sarı sarı parlıyor, çatlayan sesim görünüşüme biraz daha olgunluk katıyordu. Tombulluğumdan da eser kalmamıştı. Onun yerine cılızlaşmıştım ve artık bedenim, Suzan'ı her gördüğümde garip bir bunalımla beraber titriyor, bayılacak gibi sarsılıyor ve hiçbir şeyden haberi olmayan kalbimi deli gibi rahatsız ediyordu. Başlarda ne olduğunu çok da anlayamadım. Fakat ne zaman arkadaşlarımdan birinin sınıfımızdaki bir kız için benim hissettiklerimin aynısı hissettiğini öğrendim, işte o zaman anladım neler olduğunu.

Bu hisler, Suzan'a âşık olduğum gerçeği, önceleri beni heyecanlandırıp aptal bir aşığın durumuna soksa da sonradan beni tarif edilemez şekilde rahatsız etmeye başladı. Çünkü kardeşim, bir büyüğüm olarak gördüğüm insana böylesine kontrolsüz, sapkın duygular hissetmek, bana çok uçuk bir insanın kirli hayal dünyası gibi görünüyordu. Öyle ki onu her düşündüğümde kendimden iğreniyor, tiksiniyordum. Kendi kendime: "O sana ablalık ediyor, yalnız kalma diye seninle beraber büyüyor fakat sen, sen ne yapıyorsun? Sana emek vermiş olan insana terbiyesizlik ediyorsun" diyordum. Evet, belki de çok abartıyordum. Fakat bu, tamamen duyduğum utançtan kaynaklanıyordu. Ne zaman onu görsem hareketlerim değişiyor, gözlerime suçlu birinin pişmanlık yaşları gibi büyük bir yaşarma geliyordu.

O zamanlar buna ne o ne de diğerleri anlam verebilmişlerdi. Çünkü ben o kadar profesyonelce oynuyordum ki bu tavırlarımın ona âşık olmamın getirdiği utanç yüzünden olduğunu birilerinin anlaması mümkün değildi. Ancak tavırlarımı depresyon, ergenlik ya da yeni arkadaşlar edinmemden kaynaklı bir ilgi azalması olarak yorumlayabilirlerdi. Bir müddet kimse bu davranışlarıma bir şey demedi. Herkes: “Ergenlik çağında olur böyle şeyler” deyip kabulleniyor, tavırlarımı bir nevi görmezden geliyorlardı. Fakat ne zaman tavırlarım haddi hesabı olmaz bir şekilde arttı, işte o zaman azarlamalar da başladı.

“Nuri, ne oluyorsun? Nedir bu ahmak tavırlarının aslı? Kendine gel artık!”

“Oğlum niye böyle yapıyorsun, neyin var?”

“Ergenlik çağında dedik, olur böyle şeyler dedik, dedik de yeter artık be Nuri! Beraber büyüdünüz siz. Ne oldu da böyle kötü oldunuz? Bak Suzan çok üzülüyor sen böyle yapınca, yaşın yaşın ağlıyor. Sürekli seni soruyor. Niye benimle konuşmuyor, ne ettim ben ona diyor. Yazık kıza oğlum, yapma böyle.”

Herkes beni bir kenara çekip böyle şeyler söylüyordu. Ben ise söylenenleri dinliyor, dinlerken içten içe kahroluyor ve hiçbir şey söylemeden susup kalıyordum. Ne yazık ki söylenenler sadece söz olarak kaldı çünkü ben bu konuşmaların ardından da tavırlarımı sürdürmeye devam ettim. Hatta öyle ki bu konuşmalardan sonra -neden bilmiyorum ama- ondan daha da uzak durmam gerektiğini düşündüm ve bunu yaptım da. Artık yüzüne bile bakamaz hale gelmiştim. Gördüğüm yerde selam bile vermeden, sanki onu hiç tanıımıyormuşum gibi gözlerine bakıp küçük bir tebessüm dahi etmeden yanından geçip gidiyordum. Bu uzun yıllar böyle devam etti. Başlarda Suzan aramızı düzeltmek için uğraşüyor, adeta kendini paralıyordu. Fakat hiçbir şey değişmeyip boşa çabaladığını fark edince vazgeçti.

Yıllar böyle geçti gitti. Üniversite, iş falan derken görüşmeyi de tamamen kesmiştik. Neredeyse birbirimizin yüzünü unutmuştuk ki geçen yaz, bir parkta karşılaştık. Ben onu görmediğim zamanlar -üniversitedeyken- nasıl olsa yüzünü unuttum, bir yerde görsem tanıyamam mutlaka diyordum. Bunu içimi rahatlatmak, ona ettiğim büyük ayıbı tamamıyla unutmak için söylüyordum kendime. Hatta bazen, o da seni hatırlamaz ki zaten diyordum. Fakat onu görür görmez tanıyiverdim. Nasıl tanımazdım ki kendimden utanırcasına sevdiğim birini? Ayrıca hiç değişmemişti zaten. İncecik vücuduna çok dikkat etmiş, zarif yürüyüşünden bir şey kaybetmemişti. İri siyah gözleri ve böylesine güzel gözlere bir kusur gibi yapışan, aşağı doğru bakan uzun, yoğun kirpikleri, biraz uzunca burnu ve bu burunun altına süs niyetine kondurulmuş ince fakat pespembe dudaklar hâlâ aynıydı.

Sadece saçları, o simsiyah saçları boyanmış, tıpkı kına yakılmış gibi kızıl bir renge bürünmüştü. Doğrusu bu da ona gitmişti. Şimdi bu sanki bilerek boyanmış -onca yıldır ona yaptığım terbiyesizlikten dolayı utanmamı söyler gibi bir kırmızılıktı bu, sanki benim yanağımdaki utanç kırmızılıkları uçup onun saçlarına yapışmıştı- saçlarla karşımda kanlı canlı duruyor, hiçbir şey olamamış gibi sıcacık gülümsüyordu. Önce yanındaki iki güzel kız çocuğunu fark edemedim. Öylesine dalmıştım ki onu seyre, gözüm ne başkasını ne de içinde bulunduğum durumu görüyordu. Fakat nihayetinde toparlanınca tıpkı ona benzeyen iki güzel kız çocuğunu görebildim. İkisi de annelerinin elini tutmuş, karşılarındaki bu yabancı adama, yani bana bakıyordu. “Nuri, merhaba!” dedi Suzan, o arada. Bunları diyerek de aramızdaki sohbeti yeniden başlatmış oldu. Ben de ona merhaba dedim, halini hatırlı sordum. Sanki gençken ona karşı hiçbir terbiyesizlik etmemişim gibi konuştum onunla. Hatta kızları ve eşiyle de tanıştım; biz ayaküstü sohbet ederken eşi pat diye yanımızda bitivermişti, böylelikle onunla da konuşmak zorunda kalmıştım. Suzan beni kocasına tanıtırken, “Bu Nuri. Hani bahsetmişim ya sana, çok yakın bir komşumuz vardı diye, işte onun oğlu. Beraber büyüdük sayılır. Fakat uzun zamandır görüşemiyorduk.” demiş, sanki ben ona hiç terbiyesizlik etmemişim gibi benden sevgiyle bahsetmişti. Ah, görseniz ne utanç vericiydi benim için! Yıllar sonra karşılaşmıştık ve ben ondan bir özür bile dileyememiştim. Tıpkı geçmişteki gibi cesaretsiz davranmıştım. Eminim ki o da bunun farkındaydı. Ama her zamanki gibi beni kırmamak için bir şey söylememişti.

O ayaküstü sohbetten sonra bir iyi günler bile dilemeden oradan aceleyle gittim. Daha doğrusu kaçtım. Çünkü dediğim gibi çok ama çok utanıyordum. Öyle ki bu yapışkan utanç yavaşta bedenime yayılmaya başlamış, hatta bedenimi titretmiş ve bana bir kriz geçiriyor görünümü vermiş, ardından da kısık gözlerime ulaşıp onların ağlamasına sebep olmuştu. Evet, ağlamıştım. Onlar bu yersiz hüzünlenmenin sebebini arar gibi yüzüme bakarken ben karşılarında hıçkırarak ve titreyerek, durdurulamaz bir şekilde ağlamıştım. Üstelik bu ağlamam Suzan'ın bana dokunmasıyla, beni teselli etmesiyle ve benimle ilgilenmesiyle her saniye daha da artmıştı. Artık utanmaya hazır olan suratım da oradan ayrılmadan önce Suzan'ın kızıl saçlarından özenir gibi -hani demiştim ya sanki bana utanmam gerektiğini hatırlatır gibi inatla saçlarını kızıla boyatmıştı diye-kızarmış, hatta öyle bir kızarmıştı ki sanki gerçekten utancım bir renge bürünüp yüzüme yapışmıştı.

O günden sonra bir daha da ne o parka ne oranın civarlarına ne de onunla karşılaşma ihtimalim olacak bir yere gittim. Böylece yıllardır koruduğum sırrım ve dilemem gereken özrüm de bana kalmış oldu.

Süveyda Güleç

Hakk'ı Bulmak

Senanur Ceylan

Kalemin kudreti kılıçtan keskin
Onu eritemez şavkı güneşin
Vicdanın üstüne edilmez terkin
İyi ve kötüyü ayırmaya bak

Somuncu Baba'nın çoktur ekmeği
Halk içinde Hakk'ı bulmak isteği
Kâmil akl ile bulur gerçeği
Doğru ve yanlış ayırmaya bak

Zengin malıdır züğürdü yoran
Abdalın ilmidir gezdirip duran
Vefasızdan olmaz arayıp soran
Hakikat dostları edinmeye bak

Varlığın ininde gezinir âdem
Enginlik narıyla yıkanmış âlem
Zikr ile vücud buluyor madem
Zerrede manayı anlamaya bak

Hüsran getirir ah-u vah etmek
Mazinin rayında kaybolup gitmek
Gönlün duasıdır icabet etmek
Sabr-u selamet deryasına bak
Sabr-u selamet mülkündedir Hakk

Hürriyet Kavgası

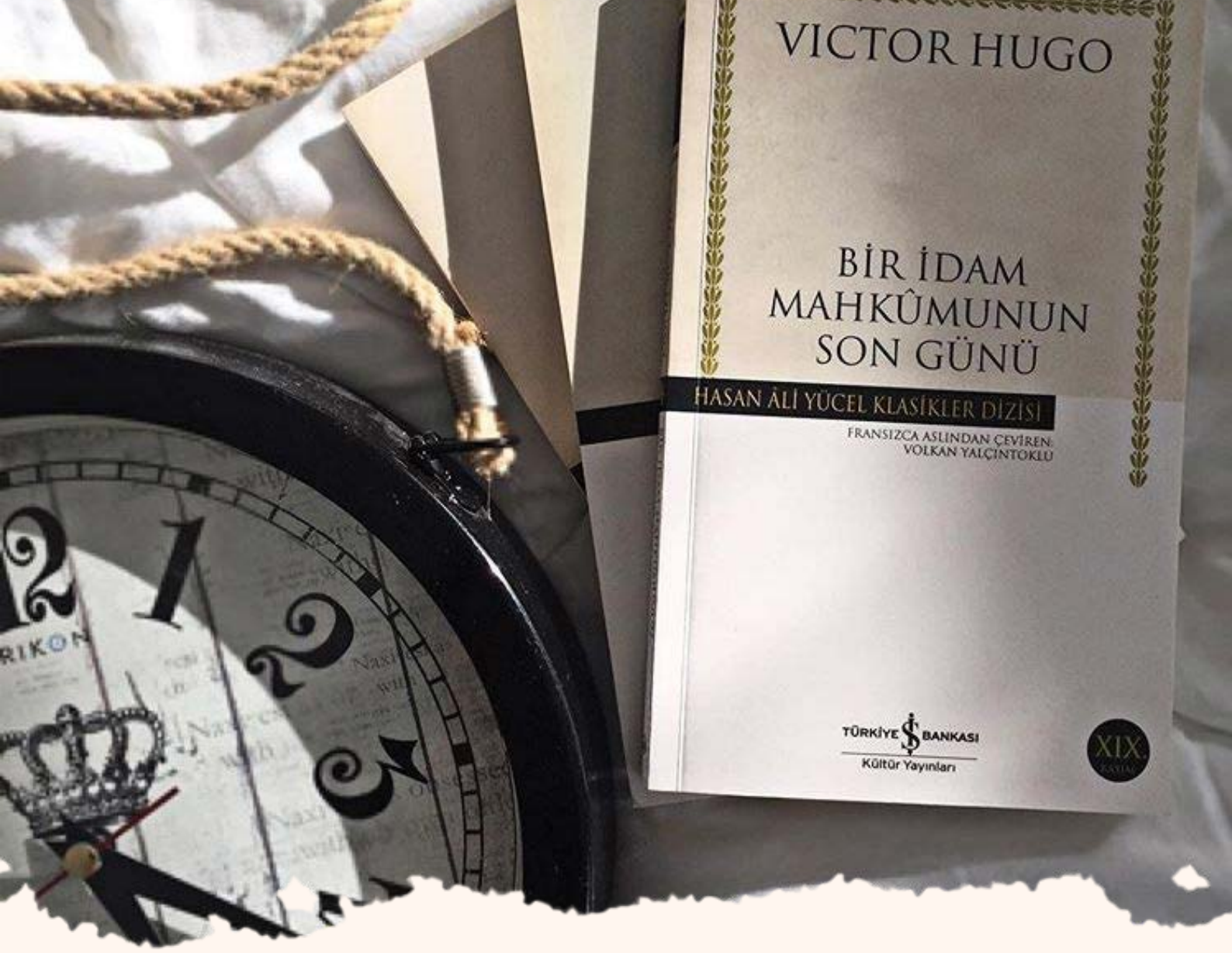
Nazım Hikmet Ran

Yine kitapları, türküleri, bayraklarıyla geldiler,
dalga dalga aydınlık oldular,
yürüdüler karanlığın üstüne.
Meydanları zaptettiler yine.

Beyazıt'ta şehit düşen
silkinip kalktı kabrinden,
ve elinde bir güneş gibi taşıyıp yarasını
yıktı Şahmeran'ın mağarasını.

Daha gün o gün değil, derlenip dürülmesin bayraklar.
Dinleyin, duyduğunuz çakalların ulumasıdır.
Safları sıklaştırın çocuklar,
bu kavga faşizme karşı, bu kavga hürriyet kavgasıdır.

Bir İdam Mahkumunun Son Günü

Melike Tosun

Kitabın ismi bile konusuna dair detay veriyor aslında. Uzunca bir ön sözle başlıyor kitap. Sabırla okumanızı tavsiye ederim. Genellikle kitapların ön sözlerini okumamama rağmen bu kitabın ön sözü beni kendine çekti ve büyük bir dikkatle okudum. Çünkü dönemin, yani 1830'ların adalet sisteminden ve siyasi hayatından pek çok bilgi içeriyor. Böylece yazıldığı döneme hâkim oluyor ve okuduklarınızı daha iyi anlıyorsunuz.

Yazar, idama mahkûm edilen bir gencin neler hissedebileceğine dair ne kadar duygu varsa kitaba yansıtarak bizlere hissettiriyor. Mahkûmun içinde bulunduğu zihinsel ve bedensel ruh hallerini en ince ayrıntısına kadar okuyoruz. Pişmanlıklar, üzüntüler, özlemler, yarım kalmış mutluluklar... Özellikle mahkûmun küçük kızıyla son kez görüşme anının yazıldığı sayfalarda hüznün doruk yapıyor ve gözleriniz doluyor.

O dönemin Fransa'sında ağır suçların cezası olarak mahkûmun giyotinle başının gövdeden ayrılması yöntemi kullanılmaktaydı. Giyotini ve insanların giyotine olan tepkisini de bu kitapta okumak mümkün oluyor. Halkın giyotinle öldürülecek mahkûmları acımasızca, kana susamış bir şekilde ve hiçbir şey olmuyormuşçasına izlemesi yazar tarafından eleştirilen bir nokta olmuş. Benim okuduğum ilk Victor Hugo kitabıydı. Ve diyebilirim ki üslubu, verdiği mesajlar ve içeriği ile bende ayrı bir yere sahip oldu. Kitapta en beğendiğim alıntı ise şu oldu: "İnsanların hepsi belirsiz bir süre için ertelenen ölüm cezasına mahkûmlardır." Ne kadar doğru değil mi?

Hafıza Oyunu

Beyza Yazıcıoğlu

"Hafıza; sahibini tehlikelerden korumak için iyiliklerden çok kötülükleri biriktiriyor. Acıların, tehlikelerin ve öfkelerin altını koyu koyu çiziyor, kuşkuları artırıyor ve kızgınlıkları körüklüyordu."

Geçmişte yaşanılıp, tecrübesini başucu kitabı yapıp, olayı yaşanmamış gibi kılmaya, yara izlerini görünmez pudralarla kapatmaya çalışsak da yaşanmışa yakın bir olay yaşamaya görelim, hemen benzer ızdırap ve kederlerle aynı ruhi tepkileri istemsizce ortaya koyarız.

Hafıza denilen şeyin çok düşündükçe delirttiği, hiç düşünmedikçe unutturduğu, bastırıldığında da hasta etmesi gibi ve anıları duygularla birlikte o günkü tazeliği ile koruması gibi ne menem bir rolü vardır hayatımızda.

Oldukça etkileyen ve yankı uyandıran bu his, bu hafıza denilen şey; kendini kimi zaman yaşamın getirdiklerinde gösteriyor, kimi zaman da bir savaş belgeselinde. Örneğin bir kadının, eşini savaşa teninin kokusunu son kez içine çektiğini bile bile çaresizce uğurlaması damga vuruyor fotoğrafçının kadrajına. Kadının ise hafızasına, kalbine hançerle kazınıyor o an. Kimi zaman da gündelik yaşamda, bir sevgilinin aşığına vedasında, son kez göreceği yüze bakarken ızdırap dolu o anı kaydetmesiyle görevini yerine getiriyor.

Bu durum öyle bir hâl alıyor ki... Bir başka örnekle de açıklarsak dünyadaki varlığının son evresini tamamlamış bir mevtanın, giderken yakınına bıraktığı o çaresiz acı ve çaresiz yakınının acısının her daim taze kalıp mevtanın yüzüne sıkı sıkıya bocalayacak kadar o çok dikkatli son bakışın, bir süre sonra hatırandan, hafızasından silinmesi... İşte bu durum, nankör bir örnek olarak karşımıza çıkıyor.

Bizi biz yapan acılar, hisler, yaşanmışlıklar ve tecrübeler her daim hafızada canlı kalıyor ve hafızaya kazınıyor. Hafıza ve onun hatırlattığı ansızın canlanışlar hayata dokunur, tecrübe olur. Kimi zaman yara olur -ki oluyor da- kimi zaman da bir tebessüm olur. Hafıza, acıları ve duyguları hep taze tutar. Acıyı, hoş anılardan daha da taze tutar. Kişiyi, kimi zaman bu adaletsiz hatırlayışı (kötü anıların iyi anılara oranla daha çok hatırlanması) besler. Kimi zaman içinde saklar, kimi zaman da dürtüsüz bırakarak yok eder. Bazen bir şarkıyla ve benzer bir simayla, bazen tanıdık gelen bir kokuyla ve bazen de bir fikirle uyanır o bilindik hissiyatlar. Hafıza, yine iş başındadır. Bizi biz yapan, bize hayatın anlamını ifade eden ve yaşadıklarımızı daima canlı tutan soyut ve istemsiz güç...

İyi yaşanmışlıklarımızı, gülmelerimizi ve bazı yerlerde çok iyi hissetmelerimizi acı anılara göre daha az hatırlamamız, mutluluğun o anki farkındalıktan uzak oluşundan kaynaklıdır. Acı ise her daim kötü hissettirmesiyle her zerresine kadar farkında kılar. Hafıza oyunundaki adaletsiz oyun, çoğu kez yıpratmasıyla var eder insanı, onu yokluğa ve boşluğa sürüklerken.

İşte tam da burada, hayatımızı daha iyi ve katlanılır kılmak için bu iyi yaşanmışlıkları hafızamıza kazımalı ve kötü anıları mutluluğa karşı mat etmeliyiz.

Mutluluğun formülü, düşünmeyi bırakmak olmalı zannımca.

Eski kötüyü düşünmeyi bırakmak...

İyi anların tohumlarından dallanıp budaklanmak...

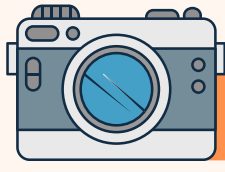
Orhan Kemal'in: "Güçlü bir hafıza, ağır bir cezadır. Ve işin kötüsü iyi anları nadiren, kötü anları sıklıkla hatırlatır." sözü ise bu demece noktayı koyacaktır.

Saçlarımız, rüzgârın geçmişten getirdiği güzel anılarla dalgalansın.

Dudağımız, ansızın hatırlanan o iyi anılarla tebessüm etsin.

Hafızamız, kalbimize yer etmiş güzelliklerin ve paha biçilmez anların kütüphanesi olsun.

Merve İlkay - Alberto-Peyto Gölü

Merve İlkay - Golden Gate Köprüsü

Çıldırış

Cem Ateş Yıldırım

Yanıyorum Tanrım cehennem bu mu?
Pişmanlıklar, vazgeçişler...
Ezilsin,
Üstüne bastığım dünya!
İhtiraslar...
Gitgellerim...
Üzdüklerim
Ve içimde tuttuğum bu nefes
Tırnaklarını batırırken,
Kan revan içinde;
Bülbüle ömürlük kafes
Böyle biçiliyormuş.
Kanıyorum Tanrım cehennem bu mu?

Ama sen büyüksün beni affet
Zayıf bir kulunum
Biliyorum ayıp
Bilmem, ayıp mı bilmek?
Yaralarını gösterme
Kor kor yanarken bile
Belki benim için bir anlık heves,
Belki bir ömür güzel olacak...
Ah bu umut yok mu!
Tek bir zerresiyle
Cehennemin kapıları
Böyle açılıyormuş
Ölüyorum Tanrım cehennem bu mu?

Kendime geçirdiğim bu paslı zincir
Sevdiklerime ilmek
Seveceklerime engel
Yarım kalmakmış
En sevdiğin yerde bırakıp
Mesela bir kahvaltılık sofrasında
Gün doğumunda ya da
Yarisında kalkıp gittiğin
Ani bir sevişme sonrasında
Aklın yeni yeni başına gelirken
Hissettiğin o pişmanlık,
Ukdeye dönüşünce yavaş yavaş;
Demek ki kendinden,
Böyle geçiliyormuş.
Seviyorum Tanrım cehennem bu mu?

Gel de kurtar ruhumu
Değer miyim?
Ben bile kendime
Böyle yabancı
Ve acınası hissederek
İlkel dürtülerimi ortaya çıkarıp
En aşağılık hazlarla savrulurken
Gerçekten değer miyim?
Sen beni bırak Tanrım!
Anladım
Zaman kaybıyım!
Tüm o manasız tiyatrodan
Sahte samimiyetli sirk gösterisinden
Çakıp tek bir kibriti
Ya da çekip tetiği
Böyle kaçılıyormuş
Geliyorum Tanrım cehennem bu mu?

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi

Madde 20

1. Herkesin silahsız ve saldırısız toplanma, dernek kurma ve derneğe katılma özgürlüğü vardır.
2. Hiç kimse bir derneğe girmeye zorlanamaz.

Madde 21

1. Herkes, doğrudan veya serbestçe seçilmiş temsilciler aracılığı ile ülkesinin yönetimine katılma hakkına sahiptir.
2. Herkesin ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkı vardır.
3. Halkın iradesi hükümet otoritesinin temelidir. Bu irade, gizli veya serbestliği sağlayacak benzeri bir yöntemle genel ve eşit oy verme yoluyla yapılacak ve belirli aralıklarla tekrarlanacak dürüst seçimlerle belirlenir.

Aras Altunbey

Gül Dikendir Sızı Bahçemiz

hep bir dağ
nasıl da homurtusuyla
orman yalnızlığı
açılması gereken
suç gibiydi içimizdekiler
ve sıyrılıp günahlarından
gül dikendir hüzün teli çevrili
sızı bahçemiz

Öyle de Güzel

Burçin Laçın Altay

Eylemsel bir gerçekliği yok ellerinin
Uzakta öylece duruyorlar, sakince
Öyle de güzel.

Sesin kalabalıklar içindeki labirentte kaybolmuş bir hayal
Bir hayal masumca ve içten
Öyle de güzel.

Her halini sevdiğim bir ırmak akıp gider akşamların serinliğinde
Bilirim ırmaklar taşır sevdayı gövdesinde
Öyle de güzel.

Uzanamayan ellerin çaresiz bekleyişinde
Umut uzak mevsimin açamayan karanfili
Öyle de güzel.

Gözlerinin yaşıydı şehrimdeki yağmurlar hazan mevsiminde
Bulutlar bir türkünün iç çekişlerinde saklanmış uzak tepelere
Öyle de güzel.

Yazarak çoğaltıyor bir şair aşkı, dize dize
Bir türkü yakılıyor dizelerden, ölümsüzlük damlıyor yüreklere
Öyle de güzel.

Şiirhane

Edebiyat

Kültür

Sanat

raf

rafdergi20@gmail.com

raf_dergi

raf.dergi

Bir raf® Dergi ürünüdür.